



Warszawa, 29 maja 2020 r.

OŚWIADCZENIE KOALICJI RÓWNYCH SZANS

W SPRAWIE POSTAWIENIA ZARZUTÓW KIEROWNICZCE DS. ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LUDZKIMI W SIECI IKEA

My, niżej podpisane organizacje członkowskie Koalicji na rzecz Równych Szans – nieformalnej platformy kilkudziesięciu organizacji społecznych działających w obszarze ochrony praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji w całej Polsce, wyrażamy oburzenie postawieniem zarzutów kierowniczce ds. zarządzania zasobami ludzkimi sieci IKEA przez Prokuraturę Okręgową dla Warszawy-Pragi w Warszawie. Jak wynika z doniesień medialnych, kierowniczce postawiono zarzut popełnienia przestępstwa ograniczania praw pracowniczych ze względu na wyznaczenie po tym, jak podjęła decyzję o wypowiedzeniu pracownikowi umowy o pracę za zamieszczenie w intranecie firmy wpisu zawierającego cytaty z Biblii o potrzebie karania śmiercią osób homoseksualnych. Pomimo podjęcia przez pracodawcę prób ugodowego załatwienia tej sprawy, pracownik nie zdecydował się na usunięcie nienawistnych wpisów.

Jako organizacje działające na co dzień na rzecz równego traktowania przypominamy, że zgodnie z art. 94 pkt 2b Kodeksu pracy pracodawca ma obowiązek przeciwdziałania dyskryminacji w miejscu pracy. Wobec tego, iż w katalogu cech prawnie chronionych, ze względu na które może dojść do dyskryminacji wobec pracownika, ustawodawca wymienia wprost orientację seksualną, pracodawca zobowiązany jest przeciwdziałać także dyskryminacji tego rodzaju.

Obowiązek przeciwdziałania dyskryminacji polega na podejmowaniu realnych i efektywnych działań zapobiegawczych, takich jak szkolenia pracowników, informowanie ich o przepisach zakazujących dyskryminacji, a także przyjmowanie procedur umożliwiających wykrycie i zakończenie naruszeń zasady równego traktowania w miejscu pracy. Jak wynika z opisu sprawy zamieszczonej na stronie Rzecznika Praw Obywatelskich, grupa IKEA przyjęła wewnętrzny kodeks postępowania, w którym wyrażono brak akceptacji dla dyskryminacji w jakiegokolwiek postaci i brak tolerancji m.in. dla werbalnych zachowań poniżających inne osoby. Pracownik, który zamieścił w intranecie nienawistny komentarz, w dniu zatrudnienia zapoznał się z tym dokumentem, a odmawiając usunięcia wpisu – świadomie go naruszył.

W naszej ocenie obowiązkiem pracodawcy wynikającym z Kodeksu pracy było w tej sytuacji zareagowanie na przejaw dyskryminacji w formie molestowania ze względu na



orientację seksualną. Brak reakcji oznaczałoby zaakceptowanie przez pracodawcę tej formy dyskryminacji wobec pracowników, do których nienawistny komunikat dotarł i naruszył ich godność.

Zarzut ograniczania praw pracowniczych ze względu na wyznanie byłby uzasadniony w sytuacji, gdyby pracodawca bez obiektywnego uzasadnienia zakazywał pracownikom wszelkich form uzewnętrzniania swojej religii – np. noszenia symboli religijnych, lub gdyby tolerował nienawistne komentarze wobec pracowników – wyznawców konkretnej religii lub wyznania. Podjęcie przez pracodawcę próby ugodowego rozwiązania sporu i odmowa usunięcia nienawistnego wpisu ze strony pracownika, które poprzedziły wypowiedzenie umowy o pracę z powodu naruszenia wewnętrznych regulacji Grupy IKEA, w naszej ocenie nie wypełnia znamion przestępstwa. Co więcej, prowadzenie postępowania karnego wobec osoby realizującej obowiązki pracodawcy w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji może mieć „efekt mrożący” i zniechęcać innych pracodawców do podejmowania skutecznych działań na rzecz realizacji zasady równego traktowania w miejscu pracy nie tylko wobec społeczności osób LGBT, ale także innych mniejszości i grup dyskryminowanych.

Organizacje członkowskie Koalicji Równych Szans:

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego - koordynator Koalicji

Amnesty International

Anteris Fundacja Pomocy Prawnej

Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek

Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny

FORUM 50+

Forum Żydów Polskich

Fundacja "PHAN BDE"

Fundacja Autonomia

Fundacja Bez Dyskryminacji

Fundacja Centrum Praw Kobiet

Fundacja eFkropka

Fundacja Feminoteka

Fundacja Generacja

koalicja
równych
szans



Fundacja im. Izabeli Jarugi - Nowackiej

Fundacja Inicjatyw Społecznych "Się Zrobi!"

Fundacja Just Better

Fundacja Kultury Bez Granic

Fundacja MaMa

Fundacja My Pacjenci

Fundacja na Rzecz Różnorodności Polistrefa

Fundacja na Rzecz Równości i Emancypacji STER

Fundacja Nasza Przestrzeń

Fundacja Równości

Fundacja Trans-Fuzja

Fundacja TUS

Fundacja Wiedza Lokalna

Fundacja Wolontariat Równości

Fundacja Rodzić po Ludzku

Fundacja Strefa Kobiet

Fundacji Aktywności Lokalnej

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Instytut Podkarpacki

Kampania Przeciw Homofobii

Koalicja Karat

Lambda Warszawa

Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu

Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych

Stowarzyszenia Romów w Polsce

Stowarzyszenie "W stronę Dziewcząt"

Stowarzyszenie Aktywne Kobiety

koalicja
równych
szans



Stowarzyszenie Dni Równości i Tolerancji

Stowarzyszenie Projekt: Polska

Stowarzyszenie Homo Faber

Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych MIKUSZEWO

Stowarzyszenie Inicjatyw Kobięcych

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej

Stowarzyszenie Kobiet Konsola

Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza

Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet "Victoria"

Stowarzyszenie Na Rzecz Lesbijek, Gejów, Osób Biseksualnych, Osób Transpłciowych oraz Osób Queer "Pracownia Różnorodności"

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społęczeństwa Obywatelskiego PRO HUMANUM

Stowarzyszenie Nigdy Więcej

Stowarzyszenie Otwarte Forum

Stowarzyszenie Queerowy Maj

Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita"

Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej

Towarzystwo Przyjaciół Szalonego Wózkowicza

Związek Nauczycielstwa Polskiego

Żydowskie Stowarzyszenie Czulent